

De smaak van sneeuw

- Chika Unigwe

Inleiding

Het boek 'De smaak van sneeuw' bevat vier verhalen die los van elkaar staan. Elk van de verhalen gaat over vluchtelingen uit Nigeria. Ze proberen te ontsnappen aan ellende. Ze zoeken hun geluk in België. Dat blijkt niet altijd gemakkelijk.

Over het lespakket

Elke les in dit pakket duurt circa 50 minuten. De cursisten besteden ongeveer 20 minuten aan het lezen zelf; ze lezen of beluisteren dan 1 volledig verhaal. De verhalen zijn ook geschikt om voor te lezen. Je kan ook de luistercd gebruiken. (zie hieronder).

De voorbereidende opdrachten en de bespreking nemen een halfuur in beslag.

Het verhaal 'De smaak van sneeuw' kun je situeren binnen de context 'Ruimtelijke oriëntering' van het leerplan NT2.

In de oefeningen in dit lespakket worden de cursisten gevraagd

- de hoofdgedachte in de verhalen te achterhalen;
- specifieke informatie in de verhalen te zoeken;
- zich een persoonlijke mening te vormen over de verhalen.

De oefeningen zijn op de werkbladen uitgewerkt. Je kan ze naar wens aanpassen.

De '**P-vragen**' op de werkbladen zijn 'persoonlijke' vragen.

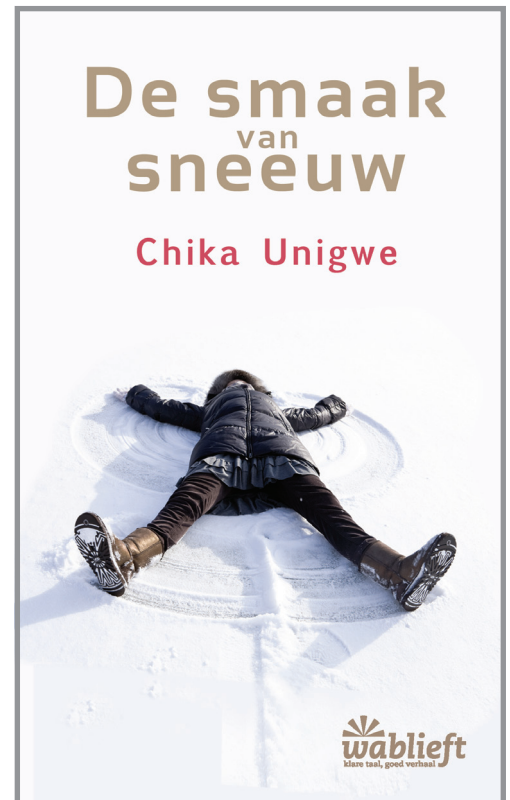
Uiteraard kun je er ook voor kiezen om alles samen met de cursisten te behandelen in een interactieve leessessie. De vragen op de werkbladen kun je dan als leidraad bij het leergesprek gebruiken.

Voor wie is dit lespakket?

In alle lespakketten spreken wij over '**cursisten**', die les volgen in het volwassenenonderwijs. Toch zijn de meeste lestips ook heel goed bruikbaar voor **leerlingen** in het secundair onderwijs (OKAN, BuSo, BSO-PAV en vaak ook TSO).

Dit lespakket kan je downloaden via www.wablieft.be. Bij dit lespakket horen ook werkbladen. Die plaatsen we in één worddocument op de website. Op die manier kan elke lesgever de **werkbladen aanpassen** aan de eigen noden.

Kijk eens op www.wablieft.be/boeken

Een Wablieft-boek is ook een luisterboek

Een Wablieft-boek is ideaal voor wie niet zo vlot leest of voor wie niet graag leest. Je kan er ook de luistercd bij gebruiken. Dit kan vooraf (om al te horen waar het over gaat), maar ook tijdens of na het lezen. Laat gedurende de lessen je cursisten experimenteren met deze verschillende manieren. Welke vinden ze het leukste?

Introductie

1. INSTAPFASE

Peil naar het leesgedrag van de cursisten door de volgende vragen te stellen?

- Lees je graag in je moedertaal? Wat lees je zoal (kranten, tijdschriften, vakbladen, informatieve boeken, detectiveverhalen, romans ...).
- Heb je al eens een boek in het Nederlands gelezen? Welk? Hoe vond je dat? Is er een boek dat je aan de andere cursisten zou willen aanraden? Welk? Waarom raad je het aan?
- Heb je zelf al eens een verhaal in het Nederlands geschreven? Vind je dat moeilijk of niet? Waarom?

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 1: Kondig aan dat de hele klas het boek 'De smaak van sneeuw' van Chika Unigwe zal lezen. Het is een boek met vier afzonderlijke verhalen. Eerst zullen de cursisten kennismaken met de schrijfster van het boek. Geef elke cursist een kopie van het interview uit Wablief (22 februari 2012) 'Chika Unigwe, Vlaams-Nigeriaans auteur; Er zit altijd een beetje van mezelf in mijn boeken'. Deel ook **werkblad 1** uit. De cursisten gaan zelfstandig aan de slag. Ze markeren de moeilijke woorden in het artikel en komen ze na de leestbeurt op het bord schrijven. Ze beantwoorden de vragen op **werkblad 1** in korte steekwoorden; het is immers de bedoeling om daarna over de tekstinhoud te spreken en hun persoonlijke visie en ervaringen te vergelijken met die van Chika.

Stap 2: Cursisten die snel klaar zijn met de tekst lezen en de vragen op werkblad 1 beantwoorden, zet je samen. Ze kunnen hun antwoorden al overlopen en hun persoonlijke ideeën en ervaringen aan elkaar vertellen. De leerkracht circuleert tussen de verschillende groepjes.

Stap 3: Maak tijd om samen op de moeilijke woorden in te gaan.

Stap 4: Verbetering en klasdiscussie waarbij de ideeën uit de groepjes naar voren worden gebracht en de andere groepjes de kans krijgen om op elkaar te reageren. Schrijf bruikbare woorden die tijdens de discussie naar boven komen op het bord.

3. Afronding

Laat de cursisten enkele zinnen of een echte tekst (afhankelijk van het niveau) schrijven over de parallellen tussen hun eigen leven, ideeën en ervaringen en die van Chika Unigwe.

Verhaal 1: De smaak van sneeuw (blz. 7-21)

1. INSTAPFASE

Zorg ervoor dat iedereen een boek heeft. Vertel aan de cursisten dat ze vandaag het eerste verhaal lezen. Dat verhaal heeft de titel van het boek: 'De smaak van sneeuw'. Schrijf het woord 'sneeuw' op het bord en vraag wat de cursisten allemaal met sneeuw associëren.

☐ Hebben jullie ooit al eens van sneeuw geproefd? Waarnaar zou sneeuw smaken? Waarover zou het verhaal 'De smaak van sneeuw' kunnen gaan?

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 1: Laat de cursisten verhaal 1 zelf lezen. Ze markeren tijdens het lezen de moeilijke woorden. De moeilijke woorden kunnen de cursisten zelf in stilte op het bord schrijven zodat ze voor iedereen zichtbaar zijn en ze nadien de woorden aan elkaar kunnen uitleggen.

Stap 2: Ga dieper in op de inhoud van het verhaal. Aan de hand van de personages kunnen de cursisten het verhaal met hun eigen woorden samenvatten.

Mogelijke vragen die je kunt stellen:

☐ Wat weet je allemaal over Amara? (Hoe oud is ze? Waar woont ze? Heeft ze broers of zussen?, Wat is Amara's relatie met haar vader, stiefmoeder, grootmoeder? ...). Waarom is Amara bang om tijdens de vliegreis in slaap te vallen? Welke associaties heeft Amara met kleuren? Heb jij ook bepaalde associaties met bepaalde kleuren? Welke? Zijn er kleuren die je nooit zou dragen? Zijn er kleuren die vaak terugkomen in je klerkast? Welke kleuren gebruik je graag bij de inrichting van je huis? Waarom?

☐ In het verhaal staat dat Amara moest boeten voor de fouten van haar moeder ('Je moet boeten voor de fouten van jouw moeder'). Over welke fouten gaat het eigenlijk?

☐ Wie is Eze Ngozi? Wat betekent de naam Eze Ngozi?

☐ Wie is Rose? Welke vreemde gewoontes heeft Rose uit Europa meegebracht?

☐ Wie is mama Bomboy? Wat heeft mama Bomboy gedaan op het geboortefeest van Eze Ngozi? Heb je ooit zelf zoiets meegemaakt?

☐ Waarom huilt Amara nadat ze sneeuw geproefd heeft?

Stap 3: Deel **werkblad 2 uit**. Als inspiratie lezen ze de meningen van de cursisten uit vier verschillende landen (zie **werkblad 2**). Over deze meningen kan de groep eerst mondeling discussiëren. Met wie van deze cursisten zijn ze het (niet) eens. Waarom?

3. Afronding

Hebben de cursisten een mening over het verhaal? cursisten schrijven hun mening over het verhaal op. Corrigeer de teksten en lees ze voor.

Verhaal 2: Hij bewaart alles in zijn hart (blz. 23 tot 40)

1. INSTAPFASE

Hang de stellingen op **werkblad 3** aan de muur in de klas. De cursisten lezen de stellingen en kiezen er eentje uit waar ze bij blijven staan (de stelling die ze het interessantst vinden, waar ze het eens of absoluut niet eens mee zijn ...). Het is de bedoeling dat er bij elke stelling minstens 2 cursisten staan zodat ze met elkaar van gedachten kunnen wisselen. Laat de cursisten eerst onderling over de stelling praten/discussiëren en vraag vervolgens aan elk groepje om de discussie voor de groep samen te vatten.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 1: Laat de cursisten verhaal 2 zelfstandig lezen. Ze markeren tijdens het lezen de moeilijke woorden. De moeilijke woorden kunnen de cursisten zelf in stilte op het bord schrijven, zodat ze voor iedereen zichtbaar zijn en ze aan elkaar uitgelegd kunnen worden.

Stap 2: Deel **werkblad 4** uit. Laat de cursisten in duo's de uitspraken beoordelen aan de hand van de informatie in de tekst. Verbeter vervolgens de oefeningen A en B klassikaal.

Stap 3: Dit verhaal lokt beslist veel discussie uit bij de cursisten. Ze hebben bijna allemaal een of andere persoonlijke ervaring waar ze graag over vertellen. Maak ruimte voor dit klasgesprek. Schrijf woorden die tijdens het gesprek aan bod komen op het bord.

3. Afronding

Rond het gesprek op tijd af, voor de emoties hoog oplopen. Laat de cursisten hun persoonlijke mening over het verhaal nu opschrijven op **werkblad 4** (oefening C).

Verhaal 3: Liefde vergaat niet (blz. 41 tot 65)

1. INSTAPFASE

Stap 1: Deel **werkblad 5** uit. De cursisten lezen de tekst 'Geheim van een geslaagd huwelijk'. Ze halen de tips voor een geslaagd huwelijk kort uit de tekst en schrijven ze onder de tekst.

Stap 2: Overloop mondeling de tips die de cursisten uit de tekst haalden en laat ze beoordelen door de cursisten (ze geven er mondeling hun mening over).

Stap 3: Laat de cursisten in groepjes hun eigen ingrediënten voor een geslaagd huwelijksleven formuleren (op **werkblad 5**).

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 1: Luister samen naar 'Liefde vergaat niet' op de cd.

Stap 2: Deel **werkblad 6** uit. Lees de vragen samen met de cursisten en ga na of ze alle woorden begrijpen. Vervolgens beantwoorden de cursisten de vragen in duo of groepjes van 3. Daarbij maken ze gebruik van de tekst in het boek.

Stap 3: Corrigeer met de hele klas de antwoorden op **werkblad 6 (A tot en met D)**.

3. Afronding

Laat de cursisten de vraag bij opdracht E op **werkblad 6** lezen. Begrijpen ze de zin? Zijn ze het eens met deze zin? Laat ze kort hun mening opschrijven. Ze mogen met hun buur overleggen over de structuur van zinnen.

Hebben ze zelf iets te zeggen over de liefde, dat ook in één zin kan? Laat ze deze zin opschrijven. Wie wil, kan zijn of haar zin voorlezen aan de anderen.

Verhaal 4: Haar eigen weg (blz. 67 tot 84)

1. INSTAPFASE

Stap 1: Schrijf de volgende uitspraken op het bord. Zorg ervoor dat de cursisten de uitspraken begrijpen. Laat de cursisten erover nadenken en er even met hun buur over spreken. Vraag vervolgens wat de duo's besproken hebben en laat een klasgesprek ontstaan

Lijden leert je meer over het leven.

Een vrouw die haar carrière voor haar man plaatst, is een slechte echtgenote.

Naar Europa emigreren verandert je leven en je persoonlijkheid.

Poetsen is vrouwenwerk. Mannen kunnen elk werk doen, maar werken als schoonmaker gaat te ver.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 1: Lees het verhaal voor of luister naar de cd en bespreek het verhaal daarna mondeling met de cursisten: op **werkblad 7** vind je mogelijke vragen die je bij het verhaal kunt stellen. Als je ervoor kiest om het verhaal voor te lezen, kun je jezelf regelmatig onderbreken om over de inhoud te spreken en na te gaan of de cursisten alles begrepen hebben. Je hoeft **werkblad 7** dan niet uit te delen. Tip: je kunt de vragen die je tijdens het voorlezen wilt stellen op post-its schrijven en ze op de geplande 'pauzeplaats' in het boek plakken.

Stap 2: De cursisten lezen het verhaal van Hatim Eltayeb Elmaki op **werkblad 8**. Ze schrijven daarna ook een verhaal over iemand die uit het buitenland komt (het mag ook hun eigen verhaal zijn). Om de cursisten op weg te helpen met hun tekst, moeten ze eerst nadenken over de vragen die zij in hun tekst willen beantwoorden; de tekst van Hatim Eltayeb Elmaki kunnen ze als uitgangspunt gebruiken.

Bijlage 1

22 februari 2012

6 In de kijker

wablieft

Chika Unigwe, Vlaams-Nigeriaans auteur

“Er zit altijd een beetje van mezelf in mijn boeken”

Hoe voelt het om niet in je eigen land te wonen? Wat als het misloopt in je thuisland? Wablieft sprak met schrijfster Chika Unigwe. Lees mee over haar leven, haar werk en over Nigeria.

Leven en werk

Chika Unigwe is geboren in de stad Enugu in Nigeria. Daar studeerde ze Engelse taal en literatuur. Ze leerde er haar Vlaamse man kennen. Chika woont nu in Turnhout in België. Samen met haar man heeft ze vier zonen. Ze studeerde in Leuven en behaalde haar doctoraat in Nederland.

Chika schrijft al zo lang ze zich kan herinneren. Ze schrijft romans, poëzie en boeken voor school. Ze won al verschillende prijzen voor haar verhalen. Chika schrijft meestal in het Engels. Haar boeken en verhalen worden vertaald naar het Nederlands. ‘De Feniks’ was haar eerste roman. Het is een verhaal over eenzaamheid en verdriet, maar ook over hoop en liefde. De tweede roman, ‘Fata Morgana’ gaat over enkele Afrikaanse meisjes die om verschillende redenen in Antwerpen belanden om er te werken als prostituees. ‘Nachtdanser’ is Chika’s laatste roman. Het verhaal speelt zich af in Nigeria, waar een jonge vrouw haar plekje zoekt in de wereld.

Waarom kwam je naar België?

Ik ontmoette mijn grote liefde in Nigeria, 17 jaar geleden. Hij was Vlaams. Voor hem ben ik verhuisd. Ik was toen 21 jaar. Een echt liefdesverhaal dus.

Hoe voelde het om plots in een ander land te wonen?

Het was een grote aanpassing. Alles is hier zo anders dan in Nigeria. Je kan je niet voorbereiden op de schok, een cultuurschok. In Nigeria eten we bijvoorbeeld niet allemaal samen. Hier was dat plots wel zo. Ik kon ook heel moeilijk wennen aan de regels voor bezoek hier. Alle bezoeken zijn zo gepland. Ik miste de onverwachte gasten. In Nigeria kwam er altijd wel iemand over de vloer.

Hoe leerde je Nederlands?

Ik volgde aan de universiteit van Leuven een intensieve cursus.

Chika, je schrijft vooral over vrouwen. En vaak over mensen die zich niet thuis voelen. Waarom?

Ik kies zelf niet waarover ik schrijf. Het is alsof het thema mij kiest. En mijn volgend boek gaat over een man! (lacht) Dat was moeilijk. Niet omdat het over een man gaat, hoor. Maar omdat het zich afspeelt in de 18de eeuw. Hoe spraken mensen toen? Hoe gingen ze naar het toilet? En wat aten mensen graag? Dat moest ik allemaal opzoeken. Het boek gaat over Equiano. Dat was een Nigeriaanse slaaf die in Londen streed voor de

afschaffing van slavernij. Er zit altijd een beetje van mezelf in mijn boeken. Soms ook onbewust. Mijn ervaring om als vreemde aan te komen in een nieuw land bijvoorbeeld. Migratie gaat vaak samen met eenzaamheid. Je voelt je verloren in een land dat erg veel verschilt van wat je kent. Dat gevoel komt vaak terug in mijn werk.

Je bent Nigeriaanse en je woont al meer dan tien jaar in België. Wat is jouw identiteit?

Dat is moeilijk te zeggen. Soms voel ik me meer Belg dan Nigeriaanse. De laatste twee à drie jaar is dat wel veranderd. Er zijn dingen gebeurd waardoor ik me weer echt Nigeriaanse voel.

Vaak hebben die dingen te maken

met kleur. Ik heb het gevoel dat Vlaamse mensen maar moeilijk kunnen aanvaarden dat zwarte mensen ook Vlaams kunnen zijn. Aan mijn man wordt soms gevraagd waar zijn geadopteerde kinderen vandaan komen. Alsof het zo moeilijk te geloven is dat een blanke man kinderen heeft met een zwarte vrouw.

Een tijdje geleden reed ik met mijn man en twee vriendinnen met de wagen in Turnhout. Een agent hield ons tegen. Hij vroeg mijn man of hij de vrouwen in zijn wagen kende. Toen mijn man vertelde dat we getrouwd zijn, moesten we dat bewijzen. Ik werd boos. Zoiets kan toch niet? We moesten 20 minuten blijven staan. De enige reden waarom de agent ons niet liet gaan, was omdat mijn vriendinnen en ik zwart zijn. Dat heet racisme. Ik heb nadien een klacht ingediend bij de kopschef van Turnhout. Er is niets mee gebeurd.

Ervaren je kinderen ook problemen met hun huidskleur?

Mijn zonen zijn geboren in België. Op school worden ze soms ‘alloctoon’ genoemd. Voor jonge kinderen is dat erg verwarrend. Ze zijn toch gewoon Belg zoals de andere kinderen van hun klas? Mijn zoon van tien jaar reageert door net een Afrikaanse identiteit aan te nemen. Hij draagt zijn haren in dreadlocks. Toch kent hij Nigeria enkel van vakanties. De oudste is nu 15 jaar oud. Hij kan het allemaal beter relativeren.

Heb je nog een sterke band met Nigeria?

Mijn papa en één zus wonen er. Zij komen elk jaar op bezoek naar België. De rest van mijn familie woont in de Verenigde Staten van Amerika (VS). Toch blijft de band met Nigeria heel sterk. In Nigeria voel ik me echt thuis. Daar vraag ik me nooit af wie ik ben. Ik houd me ook veel bezig met gebeurtenissen in Nigeria.

Op dit moment is er veel spanning in het land. Er waren aanslagen van de groep Boko Haran. Er is ook heel wat protest tegen president Goodluck Jonathan. Wat hebben de twee zaken te maken met elkaar?

Dat zijn twee zaken die los van elkaar staan. De bomaanslagen zijn vreselijk. Ze drijven mensen uit elkaar. Maar ze hebben niets te maken met het protest tegen de president. Dat barstte los in januari. Toen kondigde de president aan dat de subsidies voor brandstof worden afgeschaft. Het was zeker niet het eerste probleem, het was de druppel die de emmer deed overlopen.

Waarom is de subsidie voor brandstof zo belangrijk in Nigeria?

In Nigeria is vaak geen elektriciteit. In vele huizen staat daarom een generator om stroom op te wekken. Die werkt op brandstof. Toen de prijs van die brandstof plots fel steeg, was dat voor vele gezinnen echt een

22 februari 2012

wablieft

In de kijker 7

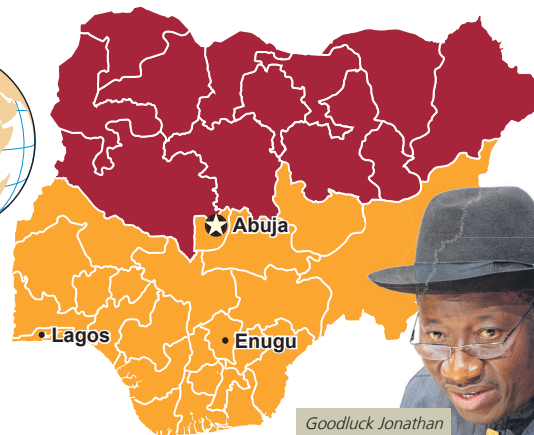
Nigeria

De Federale Republiek Nigeria ligt in het westen van Afrika. Er zijn ongeveer 400 groepen die allemaal een andere taal spreken. In het noorden wonen de meeste moslims (zie rood gebied), in het zuiden de meeste christenen (zie geel gebied). De spanning tussen moslims en christenen begon toen Nigeria nog een Britse kolonie was.

De laatste tijd is er weer meer geweld. Dat komt omdat er meer armoede en werkloosheid is. Volgens de Verenigde Naties (VN) leeft ongeveer 70 % van de Nigerianen in armoede. Terwijl er een enorme rijkdom aan olie is. Het land werd al enkele keren opgeschrikt door aanslagen van een groep die 'Boko Haram' heet.

Begin januari startte een golf van protest in Nigeria. Mensen protesteren tegen hun corrupte regering. Ze willen verandering. Voor het eerst in de geschiedenis van Nigeria komt zo 'n grote groep mensen op voor zijn rechten.

Goodluck Jonathan

probleem. De prijs van voedsel ging de hoogte in, alles werd plots veel duurder. Het was een maatregel die alle Nigerianen voelden.

Januari was ook niet het goede moment om de maatregel door te voeren. Veel mensen vieren Nieuwjaar bij hun familie. Stel je maar eens voor dat je plots niet meer thuis geraakt, omdat je de reis niet meer kan betalen door de dure benzine.

Is de maatregel dan niet nodig om te besparen?

Ja, er moet bespaard worden. Maar president Jonathan verdient meer dan Barack Obama, de president van de VS. En dat in een land waar veel mensen met twee euro per dag moeten rondkomen. Dat is echt moeilijk om te aanvaarden. De president had kunnen tonen dat hij het geld ook goed zou besteden. Hij had de subsidies ook beetje bij beetje kunnen verlagen, zodat het leefbaar blijft.

Auto's schuiven aan bij een tankstation in Lagos begin februari. De prijzen voor brandstof blijven hoog in het land.

Hoe reageerden de mensen in Nigeria?

De mensen zijn woedend. Vooral jonge mensen tot een jaar of 40 komen op straat. Er zijn vele protesten. En het is de eerste keer dat zo iets gebeurt in Nigeria. Mensen tonen dat ze niet langer alles aanvaarden wat de president beslist. Het zijn niet enkel mensen die in politiek geïnteresseerd zijn. Heel verschillende mensen laten hun stem nu horen.

Wat kan jij doen vanuit België?

Ik ben lid van verschillende organisaties en groepen. Ik houd contact met hen en we wisselen meningen uit. Onlangs hebben we geprotesteerd in Brussel. Het is belangrijk om je mening te kunnen uiten.

Wat eisen mensen van president Jonathan?

President Jonathan zal heel wat moeten veranderen. Ik hoop dat hij goede adviseurs heeft en er ook naar luistert! (lacht) Hij moet investeren in wegen, jobs en onderwijs. Onderwijs is zo belangrijk. Je moet weten dat sommige jongeren van 13 of 14 jaar al soldaat worden bij een groep als Boko Haram. Ze hebben geen andere keuze. Vele prostituees in Antwerpen komen uit Nigeria. Zonder school hebben mensen geen toekomst.

Kunnen de protesten iets veranderen?

Er is al iets aan het veranderen. De leden van de regering beloven dat ze 25 % van hun loon zullen inleveren. Maar ze verdienen zo enorm veel ... Het is in ieder geval een begin. Ze beseffen blijkbaar dat ze de stem van hun volk niet kunnen negeren. De president moet gewoon zijn werk goed doen. Onlangs had de politie een man van Boko Haram opgepakt. Hij werd verdacht van aanslagen. Plots was hij verdwenen. Het duurde twee weken voor de president de verantwoordelijke had ontslagen. Zulke zaken aanvaarden mensen niet meer.

Wie of wat is Boko Haram?

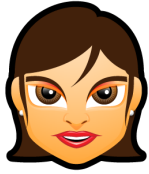
Dat is moeilijk te zeggen. Niemand weet echt wie dat is. Kranten krijgen af en toe persberichten, maar zijn die wel echt van Boko Haram? Wie zal het zeggen? Misschien heeft deze groep wel politieke bedoelingen. Hun

eisen veranderen steeds. Daarom denken sommigen dat er verschillende groepen aan het werk zijn. President Jonathan zegt dat hij met Boko Haram wil praten. Maar met wie dan?

De bomaanslagen zorgen voor verdeling. Sommige religieuze leiders maken daar graag gebruik van. Ze zeggen dat de aanslagen de schuld zijn van moslims. Of net van christenen. Het noorden keert zich tegen het zuiden. De verschillende groepen in het land keren zich tegen elkaar. Ik word daar heel boos van. De aanslagen zijn niet de schuld van een hele groep mensen. Er zijn al veel doden gevallen. Moslims, christenen en anderen. **■ Winke Brits**

Nachtdanser
CHIKA UNIGWE
ROMAN
SCHRIJFSTER VAN 'FATA MORGANA'
'EEN VAN DE BESTE BOEKEN VAN 2009'
THE DAILY TELEGRAPH

De boeken van Chika Unigwe vind je bij de boekhandel. Sommige verhalen kan je online lezen op www.chikaunigwe.com.

Ik vind dit verhaal heel ontroerend. De stijl van de tekst – de korte zinnen – maakt de tekst heel direct en eerlijk. Daarom raakt het verhaal het lezerspubliek diep. Ik vind het heel spijtig dat het in veel landen nog zo belangrijk is om een zoon te krijgen. De beschrijving van de relatie tussen de dochter en haar moeder vond ik het meest interessant. Het kind is zeker verward en begrijpt niet goed waarom haar vader voor een andere vrouw kiest. Het is moeilijk voor haar om deze situatie te accepteren. Dat ze de pijn van haar moeder ook voelt, maakt alles nog moeilijker voor haar. (Bilyana, Bulgarije)

Ik vind het een mooi verhaal, want ik lees veel over de dingen die ik zelf beleefd heb, toen ik klein was. Het is verschrikkelijk om te zien dat er kinderen bestaan die hetzelfde beleefd hebben. Als kind zie je dat je moeder triest is en je kan niets voor haar doen. Dat is het ergste wat je kan overkomen. Op dat moment wil je niet meer leven, omdat je jezelf zo zwak vindt. Ik vind het heel ouderwets dat mannen altijd de absolute chefs zijn. Het komt vooral nog voor in arme landen. Doordat veel vrouwen er niet kunnen lezen en schrijven, kennen ze zelf hun rechten en hun plichten niet. Ik wil dat er verandering komt. (Naqibullah, Afghanistan)

Ik denk dat zulke situaties nog in veel landen bestaan. Volgens mij willen de meeste mannen een zoon omdat ze niet willen dat hun familienaam verdwijnt. Zulke mannen denken alleen aan zichzelf. Een meisje krijgen is ook een groot geluk. Voor mij is het niet belangrijk of een kind een jongen of een meisje is. Het belangrijkste is dat het kind geluk in de familie zal brengen en later een goede mens voor zijn familie en de maatschappij wordt. Volgens mij is Amara ongelukkig door haar vader. Haar vader heeft haar diep gekwetst, maar misschien zonder het zelf goed te beseffen. De man is blind geworden door het geluk dat hij een zoon gekregen heeft. Daardoor gaf hij minder aandacht en liefde aan zijn dochter. Hij heeft zelf zijn kind ongelukkig gemaakt. (Marlena, Armenië)

Het is heel erg dat zulke verhalen bestaan, maar het zijn realiteiten. Er lopen duizenden of zelfs nog meer mensen op de wereld rond die zo'n situatie of een nog ergere hebben. Vooral hoe ze haar moeder beschreef, raakte me diep. Ik word erg boos als ik eraan denk hoe de mannen van sommige maatschappijen alles in hun eigen voordeel draaien. Ik begrijp dat vrouwen niet altijd de keuze hebben om hun leven te veranderen, maar ze moeten toch iets proberen. Ze moeten zich groeperen om dingen binnen de samenleving te veranderen. (Nargis, Rusland)

Op straat zie ik wel eens koppels waarvan man en vrouw een andere kleur hebben.

Dan denk ik dat ze voor de papieren met elkaar getrouwd zijn.

Hou je echt van hem/haar?

Of ben je getrouwd voor de papieren?

Deze vragen kan je gerust aan iemand stellen.

Je zou pas met iemand mogen trouwen als je zeker bent dat je van hem/haar houdt.

Er is niets mis met trouwen voor de papieren. Toch niet als de beide partners het weten.

Stel: je trouwt met iemand voor de papieren.

Die persoon houdt echt van je.

Dan ben je een slecht persoon.

Trouwen met een rijkere partner is goed.

Dan ben je niet arm meer.

Je kan arme familieleden steunen.

In gemengde huwelijken zijn er meer problemen dan in huwelijken tussen mensen uit hetzelfde land.

Soms gaat je familie niet akkoord gaat jouw partner.

Dan moet je naar je familie luisteren.

Je moet dan een andere partner zoeken.

A Juist of niet juist? Verbeter de foute uitspraken aan de hand van de tekst.

1 Godwin hield wel van Tine voordat hij met haar naar Nigeria vertrok.

.....
.....

2 Godwin vindt het geen probleem dat Tine 3 jaar ouder is dan hij.

.....
.....

3 Godwin vindt Tine een aantrekkelijke vrouw.

.....
.....

4 Godwin wilde heel graag dat Tine zijn familie in Nigeria leerde kennen.

.....
.....

5 Op het moment dat Tine en Godwin in Nigeria zijn, zijn alle typisch Nigeriaanse restaurants gesloten.

.....
.....

6 Tine voelt zich de eerste week heel goed in Nigeria.

.....
.....

B Beantwoord de volgende vragen.

1 Waarom haalt de moeder van Godwins de folie niet van de nieuwe meubelen?

.....

P: Kun je dat begrijpen?

.....

2 Hoe is de relatie tussen Godwins oma en Tine? Leg zo volledig mogelijk uit.

.....
.....

C Schrijf jouw persoonlijke mening over dit verhaal hieronder. Lees ter inspiratie de tekst van een cursiste uit Armenië.

Ik denk dat overal in de hele wereld zulke situaties bestaan. Mensen denken soms alleen aan zichzelf. Ze houden helemaal geen rekening met de gevoelens van andere mensen. Trouwen zonder liefde kan volgens mij een bepaalde tijd duren. Maar uiteindelijk zal het huwelijk mislukken. Een getrouwd koppel zou gelukkig moeten samenblijven tot het einde van hun leven. (Marieta, Armenië)

A series of horizontal dotted lines provided for writing a personal opinion.

Lees het artikel hieronder. Er staan tips voor een gelukkig huwelijk in. Haal de tips uit de tekst eruit en schrijf ze kort onder de tekst. Ga je akkoord met al deze tips? Formuleer vervolgens zelf tips vanuit je eigen levenservaring.

Geheim van een geslaagd huwelijk

Vier kussen per dag en drie keer seks per week: het is het ultieme recept voor een geslaagd huwelijk. Dat staat in de Telegraph en blijkt uit een Brits onderzoek onder 3.000 getrouwde stellen.

Twee hobby's

Wie de ander heeft leren kennen door gezamenlijke vrienden, maakt meer kans om samen te blijven. Andere kanshebbers: twee hobby's delen en minstens even vaak per dag 'ik hou van jou' zeggen.

Man ouder

Opmerkelijk is het feit dat bij de gelukkigste stellen, de man gemiddeld twee jaar en drie maanden, ouder bleek. Even succesvol is na drie en een half jaar in het huwelijk treden en het eerste kind twee jaar later op de wereld zetten.

Uit eten

Romantiek is uiterst belangrijk. Gelukkige relaties doen er alles aan om deze levend te houden. Daar hoort twee keer per maand gezellig uit eten bij, twee maal per jaar een weekendje weg.

Contact

De ander is nooit ver weg, zo schijnt. Zelfs tijdens het werk, krijgt de partner minstens drie e-mails, tekstberichtjes of telefoontjes. Toch mag de drang naar vrijheid en onafhankelijkheid niet uit het oog verloren worden. Al worden hobby's gedeeld, af en toe moet er zonder de ander en met de eigen vrienden, worden afgesproken. (lvl)

(Bron: <http://www.goedgevoel.be>)

1 Tips (uit de tekst) voor een gelukkig huwelijk:

.....

.....

.....

2 Tips voor een gelukkig huwelijk volgens jou:

.....

.....

.....

Beantwoord de onderstaande vragen aan de hand van de tekst in het boek.

A: Inhoudsvragen

1 Waarom kunnen blanken geen goede echtgenotes zijn volgens de moeder van Jekwulu?

.....

.....

P: Ga je akkoord met de moeder van Jekwulu? Waarom (niet)?

.....

.....

3 Waarom is Jekwulu zo boos over de eerste reacties van zijn ouders op zijn keuze voor Joke?

.....

.....

P: Begrijp je Jekwulu? Hoe zou een goede zoon moeten reageren, volgens jou?

.....

.....

4 Wat stelt Jekwulu's moeder voor als blijkt dat Jekwulu en Joke geen kinderen kunnen krijgen?

.....

.....

P: Wat vind je van dat voorstel? Waarom vind je dat?

.....

.....

5 Hoe is de relatie tussen Jekwulu en de ouders van Joke? Leg met je eigen woorden uit.

.....

.....

6 Hoe hebben Joke en Jekwulu elkaar leren kennen? Leg met je eigen woorden uit.

.....

.....

7 Welke 'fouten' maakt Joke allemaal bij haar eerste bezoek aan Nigeria?

.....

.....

8 Wat vindt Jekwulu's moeder vreemd aan Jokes ouders?

.....

.....

P: Kun je haar begrijpen? Leg uit.

.....

.....

9 Joke wil een kind adopteren, Jekwulu niet. Waarom wil Jekwulu geen kind adopteren? Waarom wil Joke toch een kind adopteren?

.....

.....

P: Wat denk jij over adoptie? Leg uit.

.....

.....

10 Wie zijn Keta en Igboka? Antwoord zo volledig mogelijk.

.....

.....

P: Wat vind je van deze regeling? Waarom?

.....

.....

11 Op welke manier verdwijnt Joke uit het leven van Jekwulu?

.....

.....

B Vragen over de formulering

1 Wat bedoelt Jekwulu met: *‘Voor de regen komt, moeten er eerst donkere wolken zijn. Anders is het niet eerlijk.’*

.....
.....

2 Wat bedoelen de ouders van Jekwulu met *‘een vrouw van bij ons’*.

.....

3 Wat betekent: *‘Het was geen liefde op het eerste gezicht voor Jekwulu en Joke.’*

.....
.....

C Leg met je eigen woorden uit:

1 een heilige zijn:

2 een nachtmerrie hebben:

3 heimwee hebben:

4 op kot in Leuven zijn:

D Juist of niet juist? Verbeter de fouten.

1 Jekwulu had tijdens zijn relatie met Joke liefdesrelaties met andere vrouwen.

.....

2 Joke en Jekwulu hebben gedurende 30 jaar bijna constant geruzied.

.....

3 Joke kon goed Nigeriaans koken.

.....

4 Jekwulu’s moeder vindt Joke uiteindelijk een goede vrouw.

.....

.

Lees het verhaal 'Haar eigen weg' (= verhaal 4) en beantwoord de onderstaande vragen.

1 Over wie gaat het in de zinnen hieronder? Over

'Wij kennen het verhaal van een man. Hij was de zoon van een timmerman. Hij stierf aan het kruis en werd hier begraven. Drie dagen later stond hij weer op uit de dood.'

2 Is het leven van Prosperous en Agu positief of negatief veranderd sinds ze uit Nigeria vertrokken zijn? Leg uit.

.....
.....
.....

3 Waaraan moest Prosperous wennen toen ze in het begin in België woonde?

.....
.....
.....

4 *'Ik wil niets te maken hebben met moslims', zegt Agu altijd. Waarom zegt hij dat?*

.....
.....
.....

P: Ken je zelf zulke verhalen van mensen die hun land moesten verlaten? Is hun leven verbeterd of net niet? Leg uit.

5 Waarom zijn Prosperous en Agu uit Nigeria weggegaan?

.....
.....
.....

P: Wat zou jij in hun situatie gedaan hebben?

6 Wilde Prosperous graag naar België komen? Waarom (niet)?

.....
.....

WERKBLAD 7

7 Wat betekent: *'Het is meestal Agu die haar de les leest.'* (Als zijn eten niet op tijd klaar is. Als het huis niet proper genoeg is. Als haar stem niet voldoende respect betoont. Agu werkt zijn frustraties uit op haar.)

.....

.....

8 Wat betekent: *'Zijn handpalmen vinden haar gezicht vlug.'*

.....

9 Leg met je eigen woorden de volgende zinnen uit.

A *'Hun flat is te klein voor de waarheid.'*

.....

B *'Ze antwoordt bijna nooit. Ze denkt alleen aan de roze pillen die ze elke dag inneemt. Op die manier heeft ze ook een weg gevonden.'*

.....

Lees het verhaal van Hatim Eltayeb Elmaki. Op welke vragen antwoordt Hatim? Jij stelt deze vragen. Je laat ze nakijken door de lesgever. Neem vervolgens een interview af van iemand die uit een ander land komt. Gebruik je eigen vragen! Schrijf een tekst met de antwoorden van de geïnterviewde.

Op een dag stond ik in Antwerpen

“Als kind had ik het goed in Soedan. Mijn vader exporteerde runderen en schapen. Ik heb twee jaar psychologie gestudeerd en af en toe in het buitenland gewerkt. Maar toen kregen we te veel problemen met de overheid. Ik wou niet echt weg, maar ik had weinig keuze. Als je genoeg geld neertelde, kon een organisatie je naar Europa brengen. Je wist niet in welk land je terecht zou komen. Zo stond ik dus op een dag in Antwerpen.

Ik heb hier dan asiel aangevraagd. Van vrienden hoorde ik van de cursus ‘maatschappelijke oriëntatie’ die je in het Arabisch kon volgen. Dat leek me erg nuttig om meer informatie te krijgen over het leven hier. Want in het begin keek ik soms wel raar op: mensen die elkaar kussen op straat, bijvoorbeeld, dat zie je bij ons nooit. En vrouwen in bikini samen met mannen in een zwembad al evenmin.

Nederlands heb ik gevolgd op een CVO. In totaal heb ik een jaar en drie maanden les gevolgd. In het begin was het moeilijk. Maar ik had goede leerkrachten die met ieders probleem rekening hielden en zo ging ik goed vooruit. Lezen valt mee, de grammatica is al moeilijker. Zoals vertellen over *vroeger*. Of de meervouden. Met het handschrift heb ik het nog altijd wat moeilijk omdat dat niet zo veel geoefend wordt in de lessen. Maar het lastigste is zeker de uitspraak van lange woorden, zoals *verschrikkelijk!* En het verschil tussen *u* en *oe* is voor ons niet gemakkelijk. Zo zei ik in het begin soms: ‘Ik heb deze maand mijn *hoer* betaald’.

Op het Sfinksfestival in 2004 heb ik mijn vrouw leren kennen. In mei 2005 ben ik bij haar gaan wonen in Turnhout. Eind 2005 zijn we getrouwd. Thuis spreken we altijd Nederlands. Mijn vrouw spreekt geen Arabisch en ik denk niet dat ze van plan is het te leren. Ze vindt het te moeilijk.

Met mijn collega’s spreek ik ook Nederlands. Ik werk met een tijdelijk contract als klusjesman en parkeerwachter in het cultureel centrum *De Warande*. Ik ben er de eerste zwarte! Ik moet ook veel met bezoekers praten. Kempens is moeilijker te verstaan dan Antwerps. Dialecten kan ik trouwens al goed herkennen: ik hoor of iemand van Antwerpen komt, of van Oostende, of van Mechelen.

Ik koop elke week de *Flair*, hoe gek dat ook klinkt. Als ik ’s nachts moet werken, heb ik dikwijls tijd om te lezen en dan lees ik de *Flair*. Daar heb ik al veel uit geleerd, over het leven hier, over de cultuur. Als we thuis een discussie hebben, dan vraagt mijn vrouw soms: ‘Waar heb je dat nu weer gelezen?’ In de *Flair* dus ...”

Hatim Eltayeb Elmaki, 35 jaar uit Soedan, sinds november 2002 in België

Uit: *Met andere woorden, van 1 juni tot 7 december 2007, Antwerpen*

